

377727 - حکم نظر دادن پایین کلیپ‌های موسیقی و گذاشتن نصیحت‌های کلی یا انکار منکر یا گذاشتن درود بر پیامبر صلی الله علیه وسلم چیست؟

سوال

نوشتن نصایح دینی و انکار و درود بر پیامبر - صلی الله علیه وسلم - در بخش نظرات پایین کلیپ‌های موسیقی در یوتیوب چیست؟

پاسخ مفصل

الحمد لله.

شنیدن کلیپ‌های خوانندگی زنان یا خوانندگی مردان به همراه آلات موسیقی یا سخنان فاسقانه جایز نیست و مشاهده و نشر لینک آن و لایک کردنش جایز نیست زیرا همه اینها یا خودش حرام است یا کمک رساندن به حرام، حال آنکه الله تعالی می‌فرماید:

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ [سوره مائده: ۲]

(و بر نیکوکاری و تقوا با هم همکاری کنید و در راه گناه و تجاوزگری دستیار هم نشوید و از الله پروا کنید که الله سخت کیفر است).

و پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: «هرکس به هدایتی فرا بخواند اجری مانند پاداش کسانی که از او پیروی کنند را خواهد داشت بدون آنکه از اجر آنان چیزی کم شود، و کسی که به گمراهی‌ای فرا بخواند گناهی مانند گناهان کسانی که از او پیروی کنند خواهد داشت بدون آنکه از گناهان آنان چیزی کم شود» به روایت مسلم (۴۸۳۱).

نظر دادن زیر این کلیپ‌ها بر چند نوع است:

۱ - اینکه آن را ستایش کند که این حرام واضح است.

۲ - اینکه سخنی بی‌ارتباط به موضوع کلیپ بنویسد، مانند یک نصیحت دینی یا درود بر پیامبر - صلی الله علیه وسلم - که این نیز حرام است، زیرا او انکار منکر را [در محل آن] ترک گفته و گناهکاران را با عدم انکار فریفته است (زیرا وقتی کارشان را انکار نکند و سخن نیک دیگری بگوید آنان گمان می‌کنند کارشان مشکلی ندارد) و همچنین از جهت بیشتر شدن نظرات

زیر کلیپ. از سوی دیگر وارد شدن به این کلیپها به معنای قرار دادن نفس در معرض فتنه با دیدن این کلیپ است حال آنکه سلامت در این است که وارد یوتیوب نشود مگر برای نیاز.

۳- اینکه برای انکار منکر و بیان حرمت موسیقی نظر دهد. این در صورتی که انتظار داشته باشد که ناشر یا بیننده کلیپ با خواندن ادله تحریم و سخن علما حرف او را بپذیرند کار خوبی است و از باب انکار منکر و نصیحت بندگان است. اما نباید به عمد در پی این کلیپها باشد تا آن را انکار کند، بلکه اگر ناخواسته مبتلای دیدن آن شد چنین کند به شرط آنکه آن کلیپ را نشنوند و نبیند.

و اگر بنا بر گمان غالبش کسی از سخن او استفاده‌ای نمی‌کند - چنانکه اصل بر این است - چنین کاری تلف کردن وقت است و باعث بیشتر شدن نظرات می‌شود و ناخواسته باعث ترویج بیشتر آن کلیپ می‌شود.

اما بهتر آن است که این دروازه را به شکل کامل ببندد زیرا حالت اخیر - یعنی انکار منکر - به فرض آنکه سخن او سودمند افتد پر از خطر است و چه بسا صاحبش از دیدن تصاویر حرام در امان نماند یا به شنیدن و دیدن حرام کشانده شود و اگر خود را مشغول نشر کلیپهای مفید یا نظر دادن زیر آنها و تبلیغ آن کند بهتر و امن‌تر است.

والله اعلم.